

Datum van
inontvangstneming

:

02/05/2024

Zaak C-215/24 [Fira] ⁱ

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

20 maart 2024

Verwijzende rechter:

Tribunal Judicial da Comarca do Porto – Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (Portugal)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

19 maart 2024

Verzoeker:

Openbaar ministerie

Verweerder:

YX

Tribunal Judicial da Comarca do Porto (rechter in eerste aanleg Porto, Portugal)
Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (lokale strafrechter Vila Nova de Gaia, Portugal) – Juiz 2 (Rechter nr. 2)

Gewone procedure (alleensprekende rechter)

- 1 De Tribunal Judicial da Comarca do Porto (rechter in eerste aanleg Porto, Portugal) – Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (lokale strafrechter Vila Nova de Gaia, Portugal) – Rechter nr. 2 verzoekt om een prejudiciële beslissing in de door het openbaar ministerie ingeleide strafzaak nr. 4860/13.7TB VNG, die heeft geleid tot de veroordeling van YX [OMISSIS].

I. Inleiding

- 2 Op 9 oktober 2018 werd YX veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes maanden, vervangen door een geldboete van 180 dagboete-eenheden, wegens het

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

plegen van het strafbare feit van belastingfraude dat ten tijde van de feiten werd gekwalificeerd en bestraft door artikel 23, leden 1 en 4, van de Decreto-Lei n.º 20-A/90 (wetsdecreet 20-A/90) van 15 januari 1990. Deze beslissing wordt verklaard door het feit dat het Portugese recht een belangenafweging en een analyse van de wenselijkheid van het opleggen van een vervangende straf vereist bij de veroordeling tot een gevangenisstraf die voldoet aan de formele vereisten van een vervangende straf en die in abstracto het voorwerp van een dergelijke ingreep kan vormen. Vervangende straffen omvatten met name subsidiaire geldboetes, zoals bepaald in artikel 45 van het Portugese strafwetboek: „1. Wanneer een gevangenisstraf van maximaal een jaar wordt opgelegd, wordt deze vervangen door een geldboete of door een andere niet tot vrijheidsbeneming strekkende straf waarin de wet voorziet, tenzij de noodzaak om het plegen van toekomstige strafbare feiten te voorkomen vereist dat de gevangenisstraf ten uitvoer wordt gelegd”.

- 3 Aangezien de geldboete niet was betaald, werd de tenuitvoerlegging van de hoofdstraf van zes maanden gevangenisstraf bevolen overeenkomstig artikel 45, lid 2, van het Portugese strafwetboek, dat als volgt luidt: „Indien de geldboete niet wordt betaald, moet de veroordeelde de bij de rechterlijke beslissing opgelegde gevangenisstraf ondergaan. Artikel 49, lid 3, van dit wetboek is van overeenkomstige toepassing.”
- 4 Artikel 49, lid 3, van het Portugese strafwetboek bepaalt: „De tenuitvoerlegging van de subsidiaire gevangenisstraf kan voor een periode van één tot drie jaar worden opgeschort indien de veroordeelde aantoonbaar is dat de boete niet is betaald om redenen waarvoor hij niet verantwoordelijk is, op voorwaarde dat deze opschorting onderworpen is aan de naleving van verplichtingen of gedragsregels die geen economische of financiële inhoud hebben. De subsidiaire gevangenisstraf wordt ten uitvoer gelegd indien de verplichtingen of gedragsregels niet zijn nageleefd en wordt nietig verklaard indien zij zijn nageleefd.”
- 5 Aangezien de veroordeelde YX niet heeft bewezen dat hij geen schuld had aan het niet betalen van de boete, heeft de rechter de vervangende straf ingetrokken en gelast dat de gevangenisstraf ten uitvoer werd gelegd door het uitvoeren van de bijbehorende aanhoudingsbevelen.
- 6 Dit bevel kon echter niet ten uitvoer worden gelegd omdat de betrokkene het land had verlaten, waardoor hij voor de toepassing van de opgelegde straf tot voortvluchtige werd verklaard.
- 7 De ondernomen stappen om de betrokken persoon te lokaliseren brachten aan het licht dat hij in Spanje verbleef.
- 8 Vervolgens werd op 22 februari 2022 een Europees aanhoudingsbevel (hierna: „EAB”) uitgevaardigd om de overlevering van de betrokkene te verkrijgen, zodat hij de gevangenisstraf van zes maanden waartoe hij was veroordeeld, kon uitzitten.

- 9 Toen dit EAB ten uitvoer werd gelegd, weigerden de Spaanse rechterlijke autoriteiten de betrokkene over te leveren op grond van het feit dat hij rechtmatig in Spanje verbleef en daar zijn straf wenste te ondergaan, met dien verstande dat zij zich ertoe verbonden de (Portugese) opgelegde straf te erkennen en in Spanje ten uitvoer te laten leggen.
- 10 In dit verband hebben de Spaanse autoriteiten voldaan aan artikel 4 van kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnisen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie (PB 2008, L 327, blz. 27; hierna: „kaderbesluit 2008/909”), door een verklaring af te geven waarin zij aangeven dat zij de door de Portugese rechter opgelegde straf erkennen, waardoor straffeloosheid van de veroordeelde wordt voorkomen.
- 11 Op 11 oktober 2023 heeft de Juzgado Central de Lo Penal n.º 1 de Madrid (strafrechter op nationaal niveau nr. 1 Madrid, Spanje) echter overeenkomstig artikel 80 van het Spaanse strafwetboek, dat de rechter in strafzaken in dit rechtsstelsel de mogelijkheid biedt een straf van minder dan twee jaar gevangenisstraf voor een periode van twee tot vijf jaar op te schorten, de uitvoering van de gevangenisstraf van zes maanden die aan YX was opgelegd voor het plegen van het strafbare feit in kwestie, voor een periode van twee jaar opgeschort.
- 12 Aangezien het Portugese openbaar ministerie het niet eens was met de beslissing van de Spaanse rechter, verzocht het om een prejudiciële beslissing bij het Hof van Justitie van de Europese Unie op de **volgende gronden**:

II. Motivering

- 13 De bepalingen van kaderbesluit 2008/909 en van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten – Verklaringen van sommige lidstaten bij de aanneming van het kaderbesluit (PB 2002, L 190, blz. 1, hierna: „kaderbesluit 2002/584”) zijn in casu van toepassing.
- 14 Volgens vaste rechtspraak van het Hof is een kaderbesluit, ook al heeft het geen rechtstreekse werking, bindend voor de nationale autoriteiten, met inbegrip van de nationale rechterlijke instanties, die hun nationale recht in overeenstemming met het recht van de Unie moeten uitleggen. Bij de toepassing van het nationale recht moeten de rechterlijke instanties dit dus uitleggen in het licht van de bepalingen en doelstellingen van het kaderbesluit [arresten van 29 juni 2017, ██████████ C-579/15, EU:C:2017:503, punt 31, en 8 november 2016, ██████████ C-55(4)/14, EU:C:2016:835, punten 62-64].
- 15 Bovendien moet bij de uitlegging van een Unierechtelijke bepaling niet alleen rekening worden gehouden met de bewoordingen ervan, maar ook met de context

ervan en de doelstellingen van de regeling waarvan zij deel uitmaakt (arrest van 16 juli 2015, ██████████ C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, punt 35).

- 16 Krachtens artikel 1, lid 2, van kaderbesluit 2002/584 moeten de lidstaten een EAB ten uitvoer leggen op basis van het beginsel van wederzijdse erkenning en overeenkomstig de bepalingen van dat kaderbesluit.
- 17 In dit verband wordt in artikel 4, lid 6, van kaderbesluit 2002/584 een reden voor facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging van het EAB genoemd, op grond waarvan de uitvoerende rechterlijke autoriteit de tenuitvoerlegging kan weigeren van een dergelijk bevel dat is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een straf indien de gezochte persoon „verblijft in of onderdaan of ingezetene is van de uitvoerende lidstaat” en die staat zich ertoe verbindt die straf overeenkomstig zijn nationale recht ten uitvoer te leggen.
- 18 Voorts bepaalt artikel 25 van kaderbesluit 2008/909 dat de bepalingen ervan, voor zover verenigbaar met de bepalingen van kaderbesluit 2002/584, van toepassing zijn op de tenuitvoerlegging van veroordelingen in gevallen waarin een lidstaat zich ertoe verbindt de veroordeling ten uitvoer te leggen overeenkomstig artikel 4, lid 6, van dat kaderbesluit. In casu hebben de Spaanse rechterlijke autoriteiten zich beroepen op de grond van facultatieve niet-tenuitvoerlegging van het EAB op basis van de verblijfplaats van de gezochte persoon en hebben zij zich ertoe verbonden de straf ten uitvoer te leggen.
- 19 In artikel 8 van kaderbesluit 2008/909 zijn de beperkte voorwaarden vastgelegd waaronder de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat de in de beslissingsstaat uitgesproken veroordeling kan aanpassen. In het licht van de logica en de inhoud van dat kaderbesluit lijken deze voorwaarden de enige uitzonderingen te zijn op de verplichting van de uitvoeringsautoriteit om de haar toegezonden rechterlijke beslissing te erkennen en de veroordeling ten uitvoer te leggen, waarvan de duur en de aard moeten overeenstemmen met die van de in de beslissingsstaat uitgesproken rechterlijke beslissing.
- 20 De verwijzende rechter is van mening dat de tenuitvoerleggingsstaat de beslissing van de rechter van de beslissingsstaat niet met terugwerkende kracht in die zin kan wijzigen dat hij uiteindelijk zijn eigen beslissing in de plaats stelt van die van de rechter die de veroordeling heeft uitgesproken. Bijgevolg kan de autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat die bevoegd is om de straf ten uitvoer te leggen, de tenuitvoerlegging niet opschorten, ook al bestaat die mogelijkheid wel voor nationale beslissingen. De tegenovergestelde oplossing zou de met kaderbesluit 2008/909 nagestreefde doelstellingen immers in gevaar brengen, waaronder de eerbiediging van het beginsel van wederzijdse erkenning, dat de essentie van de justitiële samenwerking in strafzaken in de Europese Unie vormt.
- 21 Het feit dat een nationale rechter van de tenuitvoerleggingsstaat opschorting van de feitelijke gevangenisstraf verleent (zelfs indien die opschorting in overeenstemming is met de bepalingen van zijn nationale recht ten aanzien van

- beslissingen van zijn rechterlijke instanties) na erkenning van de door een rechter van de [beslissings]staat gewezen rechterlijke beslissing houdende veroordeling, terwijl de bevoegde autoriteiten van de beslissingsstaat die straf niet hebben opgeschort op grond van hun nationale recht, zou immers afbreuk doen aan het bijzondere wederzijdse vertrouwen van de lidstaten in hun respectieve rechtsstelsels.
- 22 Volgens de verwijzende rechter heeft het Hof deze onmogelijkheid, althans impliciet, erkend in punt 65 van het arrest van 11 maart 2020, SF (Europees aanhoudingsbevel – Garantie van terugzending naar de tenuitvoerleggingsstaat) (C-314/18, EU:C:2020:191), waarin wordt aangegeven dat artikel 8 van kaderbesluit 2008/909 strikte voorwaarden stelt aan de aanpassing, door de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat, van de in de beslissingsstaat uitgesproken veroordeling, „die de enige uitzondering vormen op de krachtens artikel 8, lid 1, van dat kaderbesluit op die autoriteit rustende principiële verplichting om het haar toegezonden vonnis te erkennen en de sanctie ten uitvoer te leggen waarvan de duur en aard zijn vastgelegd in het in de beslissingsstaat gewezen vonnis (zie in die zin arrest van 8 november 2016, ██████████ C- 554/14, EU:C:2016:835, punt 36)”. Dit standpunt wordt ook bevestigd in punt 35 van het arrest van 15 april 2021, AV (Verzamelvonnis) (C-221/19, EU:C:2021:278).
- 23 In punt 2 van het dictum van het arrest van 11 maart 2020, SF (Europees aanhoudingsbevel – Garantie van terugzending naar de tenuitvoerleggingsstaat) (C-314/18, EU:C:2020:191) heeft het Hof geoordeeld als volgt: „Artikel 25 van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, moet aldus worden uitgelegd dat, wanneer de tenuitvoerlegging van een met het oog op strafvervolgning uitgevaardigd Europees aanhoudingsbevel afhankelijk wordt gesteld van de in artikel 5, punt 3, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, genoemde voorwaarde, de tenuitvoerleggingsstaat bij de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf of de tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel die in de beslissingsstaat aan de betrokkene is opgelegd, de duur van die sanctie alleen kan aanpassen onder de strikte voorwaarden van artikel 8, lid 2, van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299.”
- 24 Deze redenering lijkt ook in deze zaak te moeten worden gevolgd.
- 25 De aanpassing of wijziging van de veroordeling door de bevoegde autoriteit van het Spaanse gerecht (door opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf) buiten de gevallen bedoeld in artikel 8 van kaderbesluit 2008/909, dat krachtens artikel 25 van dat kaderbesluit van toepassing is, kan niet worden aanvaard, omdat anders het beginsel van wederzijdse erkenning zou worden geschonden.
- 26 De verwijzende rechter is tevens van oordeel dat artikel 17 van kaderbesluit 2008/909 weliswaar bepaalt dat de tenuitvoerlegging van een veroordeling wordt beheerst door het recht van de tenuitvoerleggingsstaat, maar dat dit artikel alleen betrekking heeft op maatregelen die de materiële tenuitvoerlegging van een

vrijheidsstraf beogen. Er is geen reden om dit artikel aldus uit te leggen dat de materiële werkingssfeer ervan zich uitstrekt tot een beslissing tot opschorting van de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf waartoe de gezochte persoon is veroordeeld.

- 27 Kortom, de Spaanse rechter heeft zich ertoe verbonden de beslissing ten uitvoer te leggen omdat hij gebruik had gemaakt van de mogelijkheid om de tenuitvoerlegging van het EAB te weigeren op grond van het feit dat de veroordeelde in Spanje verbleef. Na deze verbintenis is de door de Portugese rechter uitgesproken strafrechtelijke beslissing aan hem toegezonden met het oog op erkenning en tenuitvoerlegging, overeenkomstig kaderbesluit 2008/909. De Spaanse rechter kan zich niet op zijn nationale wetgeving beroepen om de aard van de aan de veroordeelde opgelegde straf te herzien of te wijzigen buiten de voorwaarden en beperkingen die voortvloeien uit artikel 8, leden 2 en 4, artikel 17, lid 2, en artikel 19, lid 2, van kaderbesluit 2008/909.
- 28 Zoals het Hof in het arrest van 29 juni 2017, ██████████ (C-579/15, EU:C:2017:503, punt 22) heeft geoordeeld, vooronderstelt de weigering om een EAB ten uitvoer te leggen op grond van artikel 4, lid 6, van kaderbesluit 2002/584 dat de uitvoerende lidstaat zich daadwerkelijk ertoe verbindt om de aan de in de uitvaardigende lidstaat gezochte persoon opgelegde straf uit te voeren, aangezien de uitvoerende rechterlijke autoriteit, alvorens te weigeren een EAB ten uitvoer te leggen, steeds moet nagaan of de tenuitvoerlegging van de straf daadwerkelijk mogelijk is. Indien het voor de uitvoerende lidstaat onmogelijk is dit te garanderen, is hij bijgevolg verplicht straffeloosheid voor de gezochte persoon te voorkomen en het EAB ten uitvoer te leggen door de gezochte persoon over te leveren aan de uitvaardigende lidstaat.
- 29 Toen de Spaanse staat weigerde het EAB ten uitvoer te leggen, verklaarde hij zich derhalve bereid de tenuitvoerlegging van de straf in zijn geheel op zich te nemen, zonder de mogelijkheid om de vrijheidsstraf om te zetten in een alternatieve maatregel (aangezien niet was voldaan aan de strikte voorwaarden daarvoor), omdat hij anders de beslissing van de rechter in de beslissingsstaat zou moeten wijzigen, hetgeen kaderbesluit 2008/909 niet toestaat.
- 30 Bovendien is de verwijzende rechter van oordeel dat de Spaanse rechterlijke autoriteit, overeenkomstig de bepalingen van voornoemde internationale instrumenten, de beslissingsstaat in elk geval vooraf op de hoogte had moeten brengen van de mogelijkheid van opschorting van de gevangenisstraf, teneinde de beslissingsstaat in staat te stellen te reageren overeenkomstig de artikelen 12 en 13 van het kaderbesluit.

*

- 31 In het licht van het voorgaande houdt het feitelijke kader in deze zaak verband met de toepassing van regels van het recht van de Unie. Deze context bemoeilijkt de beslissing van de verwijzende rechter om de zaak voort te zetten of af te sluiten. In

deze situatie moeten de feiten en de relevante rechtsbepalingen grondig worden geanalyseerd.

- 32 Krachtens artikel 19, lid 3, onder b), van het Verdrag van Lissabon heeft het Hof tot taak uitspraak te doen „op verzoek van de nationale rechterlijke instanties bij wijze van prejudiciële beslissing over de uitlegging van het recht van de Unie en over de geldigheid van de door de instellingen vastgestelde handelingen”.
- 33 Evenzo bepaalt artikel 267 VWEU dat „[h]et Hof van de Europese Unie bevoegd [is], bij wijze van prejudiciële beslissing, een uitspraak te doen: [...] [b]) over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie” en dat „[i]ndien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen voor een rechterlijke instantie van een der lidstaten, deze instantie, indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis, het Hof [kan] verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen”.
- 34 Behoudens vergissing is aan de voorwaarden van het recht van de Unie voldaan wanneer de prejudiciële beslissing noodzakelijk en passend is om de voorrang ervan te waarborgen.
- 35 Deze zaak doet gerede twijfel rijzen over de uitlegging en toepassing van het recht van de Unie, hetgeen cruciale gevolgen heeft voor de uiteindelijke uitkomst van de zaak. Verwijzing naar het Hof van de Europese Unie is derhalve noodzakelijk om uiteenlopende uitlegging van de betrokken bepalingen van het recht van de Unie te voorkomen. Bovendien is de verwijzende rechter, na raadpleging van de nationale rechtspraak en de rechtspraak van het Hof, van mening dat de betrokken kwestie niet het voorwerp lijkt te zijn geweest van een diepgaande analyse die de gerezen twijfel kan wegnemen en dat de uitlegging van de betrokken regels nog steeds moeilijkheden oplevert.
- 36 **Het Hof is derhalve bevoegd om bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over de uitlegging van het Verdrag, en iedere rechterlijke instantie van een lidstaat kan, wanneer een dergelijke vraag aan haar wordt voorgelegd, het Hof verzoeken een uitspraak te doen** indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis. Dit is het welbekende mechanisme van **prejudiciële verwijzingen** van nationale rechters naar Europese rechters, waarvan de eerste en belangrijkste functie is om een uitlegging te verkrijgen en daarmee een uniforme toepassing van het recht van de Unie in alle lidstaten, zodat het altijd dezelfde doeltreffendheid heeft.
- 37 De beslissing om een prejudiciële vraag te stellen komt uitsluitend toe aan de rechter, die dit **ambtshalve** kan doen. Evenzo staat het aan de rechter om de aan het Hof voor te leggen **vragen te formuleren**.
- 38 In deze zaak is de verwijzende rechter van oordeel dat het antwoord van het Hof **van essentieel belang is om te kunnen beslissen over het vervolg van de procedure**.

III. PREJUDICIËLE VRAGEN

Om deze redenen besluit de Tribunal Judicial da Comarca do Porto (rechter in eerste aanleg Porto, Portugal) – Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (lokale strafrechter Vila Nova de Gaia, Portugal) – Rechter nr. 2, **de behandeling van de zaak te schorsen totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie** overeenkomstig artikel 267, eerste alinea, onder b), VWEU een **prejudiciële beslissing heeft gegeven over de volgende vragen:**

1. Kan de tenuitvoerleggingsstaat, na krachtens artikel 4, lid 6, van kaderbesluit 2002/584 de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel te hebben geweigerd op grond van de verblijfplaats van de veroordeelde, en na de rechterlijke beslissing houdende veroordeling te hebben erkend, zich beroepen op de toepassing van zijn nationale recht en zijn bevoegdheid als tenuitvoerleggingsstaat om de door de beslissingsstaat opgelegde feitelijke vrijheidsstraf op te schorten terwijl de procedure tot tenuitvoerlegging van die rechterlijke beslissing reeds is ingeleid?

2. Kan de rechterlijke autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat de in kracht van gewijsde gegane beslissing van de rechterlijke autoriteit van de beslissingsstaat wijzigen behoudens in de gevallen bedoeld in de artikelen 8 en 17, leden 1 en 2, van kaderbesluit 2008/909?

3. Dient artikel 17, lid 1, van kaderbesluit 2008/909 aldus te worden uitgelegd dat het de tenuitvoerleggingsstaat toestaat om, door toepassing van de voorwaarden van zijn nationale recht, opschorting van de feitelijke gevangenisstraf te verlenen wanneer de bevoegde autoriteiten van de beslissingsstaat dit niet overeenkomstig hun recht hebben gedaan?

Indien de voorgaande prejudiciële vragen bevestigend worden beantwoord:

4. Hadden de Spaanse rechterlijke autoriteiten (tenuitvoerleggingsstaat), gelet op de artikelen 12, 13 en 17, lid 3, van kaderbesluit 2008/909, de beslissingsstaat niet vooraf in kennis moeten stellen van hun standpunt over de mogelijkheid tot opschorting van de gevangenisstraf waartoe de gezochte persoon is veroordeeld?

IV. PREJUDICIËLE SPOEDPROCEDURE

Artikel 107, leden 1 en 2, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof luidt als volgt:

„1. Een prejudiciële verwijzing waarin een of meer vragen aan de orde zijn die betrekking hebben op de gebieden bedoeld in titel V van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, kan op verzoek van de verwijzende rechter, of bij wijze van uitzondering ambtshalve, worden behandeld volgens een spoedprocedure die afwijkt van de bepalingen van dit Reglement.

2. Het verzoek van de verwijzende rechter bevat een uiteenzetting van de omstandigheden, rechtens en feitelijk, die de spoedeisendheid aantonen en toepassing van deze afwijkende procedure rechtvaardigen, en in de mate van het mogelijke een voorstel voor een antwoord op de prejudiciële vragen.

[...]”

Het lijkt geen twijfel dat de zaak in kwestie binnen de werkingssfeer van titel V van het derde deel van het VWEU valt, en meer in het bijzonder hoofdstuk 4 daarvan, met het opschrift „Justitiële samenwerking in strafzaken”. Het eerste artikel van dat hoofdstuk – artikel 82 VWEU – legt immers het beginsel van wederzijdse erkenning van rechterlijke uitspraken en beslissingen tussen de lidstaten vast.

Bovendien is dit verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend in het kader van een weigering tot overlevering ter uitvoering van een EAB, waarbij de Spaanse rechterlijke autoriteiten, die rekening hebben gehouden met het rechtmatige verblijf van de veroordeelde in Spanje en met zijn wens om de straf in dit land te ondergaan, zich ertoe hebben verbonden de opgelegde straf te erkennen en ten uitvoer te leggen, maar hebben besloten hun nationale recht toe te passen door de straf op te schorten. Derhalve dient de spoedprocedure te worden toegepast, aangezien de gestelde vragen doorslaggevend zijn voor de beoordeling van de rechtspositie van de veroordeelde in de lopende procedure.

Bijgevolg stelt de verwijzende rechter voor om **de prejudiciële vragen als volgt te beantwoorden:**

1. De verwijzende rechter is van mening dat het beginsel van wederzijdse erkenning inhoudt dat een rechterlijke beslissing die door de rechterlijke autoriteit van een lidstaat overeenkomstig haar recht is gegeven, door de rechterlijke autoriteit van een andere lidstaat rechtstreeks ten uitvoer kan worden gelegd met gevolgen die ten minste gelijkwaardig zijn aan die van een door een nationale rechterlijke autoriteit gegeven beslissing. In geval van weigering van tenuitvoerlegging van het EAB, zoals in deze zaak, is de tenuitvoerleggingsstaat derhalve verplicht ermee in te stemmen de straf ten uitvoer te leggen onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor de tenuitvoerlegging ervan in de beslissingsstaat.

2. De verwijzende rechter is van mening dat deze vraag ontkennend moet worden beantwoord, aangezien de artikelen 8 en 17, lid 2, van kaderbesluit 2008/909 voorzien in strikte voorwaarden waaronder de beslissingsstaat de straf kan aanpassen. Zo kan „van [d]e mogelijkheid om de straf aan te passen slechts op zeer restrictieve wijze gebruik worden gemaakt [...] – en dit wegens de algemene doelstelling van wederzijdse erkenning” „die er uiteindelijk in bestaat aan een definitieve beslissing volledige en rechtstreekse werking te verlenen in de gehele Unie, aangezien de erkenning van de gevolgen van een buitenlandse beslissing ook betekent dat zij geldig is wanneer zij betrekking heeft op de eigen onderdanen

– en die mogelijkheid tevens op passende wijze wordt uitgeoefend, rekening houdend met het wederzijdse vertrouwen in elk van de verschillende rechtsstelsels en gerechtelijke systemen, dat is ingegeven door de omstandigheid dat zij juridisch en cultureel dicht bij elkaar staan en door hun gemeenschappelijke ondergeschiktheid aan de bescherming van de grondrechten” [arrest van de derde kamer van de Supremo Tribunal de Justicia (hoogste rechterlijke instantie, Portugal) van 13 april 2011, zaak nr. 53/10.3, YREVR.S2].

3. Artikel 17 van kaderbesluit 2008/909 moet aldus worden uitgelegd dat het niet toestaat dat de in de beslissingsstaat uitgesproken feitelijke vrijheidsstraf wordt gewijzigd door een vervangende straf, meer bepaald door opschorting van de straf volgens de voorwaarden waarin het nationale recht van de tenuitvoerleggingsstaat voorziet, indien de bevoegde autoriteiten van de beslissingsstaat dit niet overeenkomstig hun recht hebben gedaan.

4. Wat de laatste vraag betreft, is de verwijzende rechter van mening dat, ook al moeten de voorgaande vragen volgens hem ontkennend worden beantwoord, dat ingeval het Hof deze opvatting niet deelt, op die vraag dient te worden geantwoord dat de tenuitvoerleggingsstaat de beslissingsstaat in kennis moet stellen van zijn standpunt over de mogelijkheid om de gevangenisstraf waartoe de gezochte persoon is veroordeeld op te schorten, alvorens deze straf overeenkomstig zijn nationale recht aan te passen, en dit overeenkomstig artikel 12, lid 1, alsmede wat de toepassing van de artikelen 13 en 17, lid 3, van kaderbesluit 2008/909 betreft, aangezien de beslissingsstaat in dat geval de toepassing van die bepalingen kan aanvaarden of het certificaat kan intrekken.

[OMISSIS] [Opmerkingen met betrekking tot de nationale procedure en bijlagen]

*

Vila Nova de Gaia,

De rechter in opleiding

Opgemaakt en elektronisch ondertekend op 19 maart 2024